

ความเข้าใจ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต
ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม

นายปรกรณ์ कुमारิกษ์

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาสังคมหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต

ภาควิชาสังควิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

115559A88

Political understanding, Attitudes and Involvement of Srinakharinwirot
University's Senior Students, Maha Sarakham Campus

Mr. PAKORN KUNARUK

คุณย์วิทยธรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Sociology)

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความเข้าใจ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต
ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

โดย

นาย ปกรณ์ คุณารักษ์

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....(คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมรัฐ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....(ประธานกรรมการ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์

.....(กรรมการ)

(ศาสตราจารย์ ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง)

.....(กรรมการ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทวัส คงศากุล

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Political Understanding, Attitudes and Involvement
of Srinakharinwirot University's Senior Students
Maha Sarakham Campus

Name Mr. Pakorn Kunaruk

Thesis Advisor Proffessor Prasert Yamklinfung

Department Sociology and Anthropology

Academic Year 1979

Abstract

The purpose of this thesis is to make a comparative study of some aspects of political understanding, attitudes and participation among senior students of Srinakharinwirot University at Maha Sarakham. The hypothesis are as follow :

1. Male students tend to have a higher level of political understanding and political participation than female students. Also, their political attitudes are different.

2. Those students who are from the families of below average socio - economic background tend to have higher level of political understanding, political participation and a **negative** attitudes toward democracy than those from the families of average socio - economic background.

Respondents were selected on the basis of purposive sampling, 216 questionnaires were distributed to 133 male and 83 female students. In analyzing the data, percentage technique was used to compare different groups of students under specific variables

According to the findings of this study, a large number of the students understood and also participated in politics. Only a few of them had negative attitudes toward democracy. However the first hypothesis was partly rejected. This study found that male students had a higher level of political understanding and political participation than female students, but their political attitudes were not different.

With regard to the second hypothesis, the finding in this study totally disagrees. It shows that students from families of different socio - economic backgrounds still had more or less the same level of political understanding and political participation and also, their political attitudes were quite similar.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาอย่างยิ่งของศาสตราจารย์ ประเสริฐ แยม-กลิ่นฟูง ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำ รวมทั้งได้ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งนันทกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ ผศ.ดร. ศัญญา สัญญาวิวัฒน์ และ ผศ.ดร. วิทวัส คงคากุล ที่ได้สละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้ความช่วยเหลือและแนะนำตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องนี้ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณต่อ ผศ.ดร. ประกอบ คุณารักษ์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์ สิทธิพันธ์ พุทธหุ่น หัวหน้าภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจจนกระทั่งวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จโดยสมบูรณ์ในที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
- สภาพของปัญหา	1
- ความสำคัญของปัญหา	2
- ความมุ่งหมายของการวิจัย	10
- ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	10
2. แนวทฤษฎี, ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสมมติฐาน	11
3. ระเบียบวิธีวิจัย	39
- ขอบเขตของการวิจัย	39
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
- การสร้างแบบสอบถาม	41
- การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
- การวิเคราะห์ข้อมูล	43
4. ภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง	46
5. การมีส่วนร่วมทางการเมือง	59
6. ความเข้าใจการเมือง	84
7. ทศนคติต่อการเมือง	119
8. สรุปและขอเสนอแนะ	169
บรรณานุกรม	180
ภาคผนวก	186
ประวัติผู้เขียน	196

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	อัตราร้อยละของนิสิตจำแนกตามภูมิลำเนาเดิมและเพศ	47
2	อัตราร้อยละของนิสิตจำแนกตามเขตภูมิลำเนาและเพศ	49
3	อัตราร้อยละของนิสิตจำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ	51
4	อัตราร้อยละของนิสิตจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	53
5	อัตราร้อยละของนิสิตจำแนกตามอาชีพของบิดา	55
6	อัตราร้อยละของนิสิตจำแนกตามระดับภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจ ของครอบครัวนิสิต	63
7	การดำรงตำแหน่งในชมรมของนิสิตจำแนกตามเพศ	63
8	การดำรงตำแหน่งในชมรมของนิสิตจำแนกตามระดับภูมิหลังทาง สังคมเศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	63
9	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตจำแนกตามเพศ	65
10	การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมของนิสิตจำแนกตามระดับภูมิหลังทาง สังคมเศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	65
11	การไปฟังการหาเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจำแนกตามเพศ	67
12	การไปฟังการหาเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจำแนกตามระดับภูมิหลัง ทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	67
13	การมีส่วนร่วมในการเดินขบวนจำแนกตามเพศ	69
14	การมีส่วนร่วมในการเดินขบวนจำแนกตามระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	69
15	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจำแนกตามเพศ	71
16	การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรจำแนกตามระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	71

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	การให้ความช่วยเหลือพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศ	73
18	การให้ความช่วยเหลือพรรคการเมือง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้แทนราษฎร จำแนกตามระดับภูมิภาคหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัว นิสิต	73
19	ความสนใจต่อการอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามเพศ	75
20	ความสนใจต่อการอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามระดับภูมิภาคหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	75
21	เนื้อหาสาระที่นิสิตชอบอ่าน จำแนกตามเพศ	77
22	เนื้อหาสาระที่นิสิตชอบอ่าน จำแนกตามระดับภูมิภาคหลังทางสังคมเศรษฐกิจ ของครอบครัวนิสิต	77
23	ความสนใจปรัชญาในการทำงานและการดำเนินชีวิตของนิสิต จำแนก ตามเพศ	80
24	ความสนใจปรัชญาในการทำงานและการดำเนินชีวิตของนิสิต จำแนก ตามระดับภูมิภาคหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	81
25	ความเข้าใจเกี่ยวกับความจำเป็นของระบบพรรคการเมืองตามระบอบ ประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ และระดับภูมิภาคหลังทางสังคมเศรษฐกิจ ของครอบครัวนิสิต	90
26	ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของระบอบประชาธิปไตย จำแนกตาม เพศ และระดับภูมิภาคหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	93
27	ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ำกับพรรคการเมือง จำแนก ตามเพศ และระดับภูมิภาคหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต.	96

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	ความเข้าใจเกี่ยวกับความอ่อนแอของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากการมีพรรคการเมืองหลายพรรค จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	98
29	ความเข้าใจในความหมายของความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามเพศและระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	101
30	ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบอาวุโสในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	103
31	ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมที่ข้อบรมเลี้ยงดูเด็กในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	106
32	ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต. .	110
33	ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ และเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต. .	113
34	ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของข้าราชการตามระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	116
35	ทัศนคติต่อการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	124
36	ทัศนคติการเมืองของไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	127
37	ทัศนคติข้าราชการไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเพศ และระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต.	130

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
38	ทัศนะต่อพรรคการเมืองไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเพศ และระดับ ภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัววนิสิต	134
39	ทัศนะต่อการพัฒนาของพรรคการเมืองไทยในปัจจุบัน จำแนกตาม เพศ และระดับภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัววนิสิต	136
40	ทัศนะต่อพรรคการเมืองของไทยในปัจจุบันในการแก้ปัญหาของประเทศ จำแนกตามเพศ และอัตราส่วนร้อยละของนิสิตให้ความสำคัญมาก	138
41	ทัศนะต่อพรรคการเมืองของไทยในปัจจุบันในการแก้ปัญหาของประเทศ จำแนกตามระดับภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัววนิสิต และ อัตราส่วนร้อยละของนิสิตให้ความสำคัญมาก	139
42	ทัศนะต่อหัวหน้าพรรคการเมืองของไทย ที่มีความสามารถมากที่สุด จำแนกตามเพศและอัตราส่วนร้อยละของนิสิตให้ความสำคัญมาก	141
43	ทัศนะต่อหัวหน้าพรรคการเมืองของไทย ที่มีความสามารถมากที่สุด จำแนกตามระดับภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัววนิสิต และ อัตราส่วนร้อยละของนิสิตให้ความสำคัญมาก	142
44	ทัศนะต่อความรู้ ความสามารถของผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศและ ระดับภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัววนิสิต	145
45	ทัศนะต่อความซื่อสัตย์สุจริตของผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศและระดับ ภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัววนิสิต	147
46	ทัศนะต่อวิธีการเลือกตั้งของผู้แทนราษฎร จำแนกตามเพศและระดับ ภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัววนิสิต	149
47	ทัศนะต่อความเหมาะสมของผู้แทนราษฎรที่จะเป็นรัฐมนตรี จำแนกตาม เพศ และระดับภูมิหลังทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัววนิสิต	151

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
48	ทัศนคติต่อกิจกรรมทางการเมืองของนิสิต จำแนกตามเพศและระดับ ภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	153
49	ทัศนคติต่อเสรีภาพในการจัดกิจกรรมของนิสิต จำแนกตามเพศและ ระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	155
50	ทัศนคติต่ออุปสรรคของการใช้ระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย เรียงลำดับความสำคัญ จำแนกตามเพศและระดับภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของครอบครัวนิสิต	158

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย